

Over de KringloopWijzer

De KringloopWijzer geeft melkveehouders inzicht in de milieu- en klimaatprestaties op het bedrijf. Daardoor kunnen zij nog beter sturen op de benutting van mineralen en het verlagen van emissies naar bodem, water en lucht. De rekenregels van deze tool zijn wetenschappelijk onderbouwd door WUR en de ontwikkeling wordt gefinancierd door het ministerie van LNV en ZuivelNL. De Centrale Database met invoergegevens en berekende uitkomsten van de KringloopWijzer wordt beheerd door ZuivelNL.

Dit zijn de wijzigingen voor de KringloopWijzer versie-2025

P2

- **Bodemkoolstof**
- **Gasvormige verliezen**

P3

- **Voer**
- **Stal**
- **Overige aanpassingen**

juni 2025

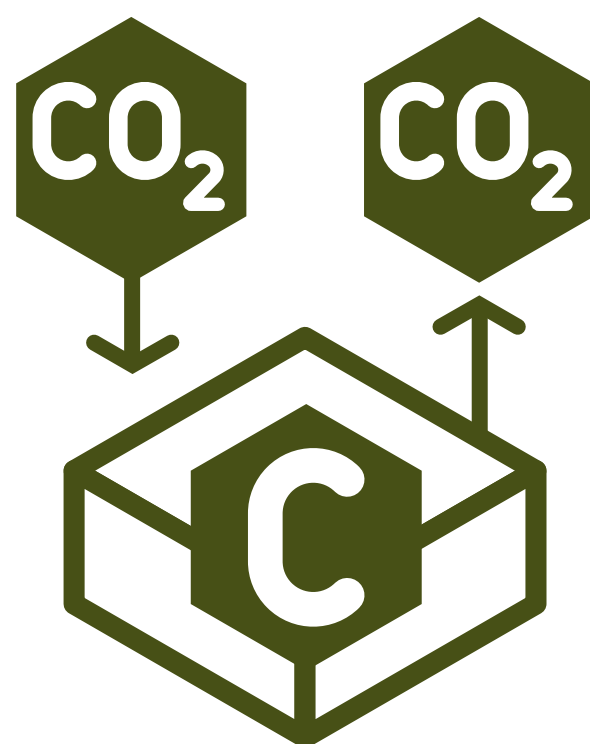
Bodemkoolstof

Toevoeging grondsoort löss

In de vorige KringloopWijzer-versie werd löss nog op dezelfde wijze meegerekend als zandgrond. Maar lössgrond heeft een andere invloed op koolstofvastlegging in de bodem en op nitraatuitspoeling naar het grondwater dan zandgrond. In de KringloopWijzer versie 2025 wordt löss daarom als aparte grondsoort ingevoerd en doorgerekend.

Werken met berekende OS/N verhouding

Tot en met de vorige KringloopWijzer-versie werd gerekend met een vaste verhouding organische stof (OS)/stikstof (N) in de mest, afkomstig uit de literatuur. In de versie van 2025 rekent de KringloopWijzer zelf de OS/N verhouding uit op basis van de aanwezige informatie. Het resultaat wordt hierdoor nauwkeuriger en zal beter aansluiten bij de praktijk.

Gasvormige verliezen

Aanpassing gasvormige verliezen

De gasvormige verliezen zijn in de KringloopWijzer versie 2025 verhoogd en worden volledig toegeschreven aan stikstofgas. Dit leidt tot een daling van de netto stikstofexcretie van ruim 3% bij bedrijfssituaties die volledig gebruik maken van drijfmest. Bij vaste mest is de daling in stikstofexcretie groter.

Actualiseren carbon footprints voedermiddelen en meststoffen

Via de diervoeder- en meststoffenindustrie worden actuele carbon footprints van voedermiddelen en kunstmeststoffen aangeleverd. Zo rekent de KringloopWijzer versie 2025 met de meest recente inzichten.

Carbon footprint kunstmest bedrijfsspecifieker

In de KringloopWijzer versie 2024 werd de carbon footprint van de gebruikte kunstmest bepaald op basis van de mineralengehaltes van de kunstmest. Dat betekent dat de hoeveelheid ammoniumstikstof, nitraatstikstof, ureumstikstof, fosfaat en kali de carbon footprint van de gebruikte kunstmest bepaalden, in plaats van de specifieke soorten kunstmest.

In de KringloopWijzer versie 2025 wordt nu ook de specifieke kunstmestsoort opgevraagd, bijvoorbeeld KAS, Tripelsuper of Urean. De carbon footprints van de verschillende kunstmestsoorten zijn bekend en worden in de KringloopWijzer versie 2025 gebruikt voor de berekening van de carbon footprint van kunstmest. Hierdoor wordt de berekening bedrijfsspecifieker en nauwkeuriger. Wordt er geen specifieke soort toegekend aan de gebruikte kunstmest, dan zal de KringloopWijzer op dezelfde wijze rekenen als in 2024 (op basis van mineralengehaltes).

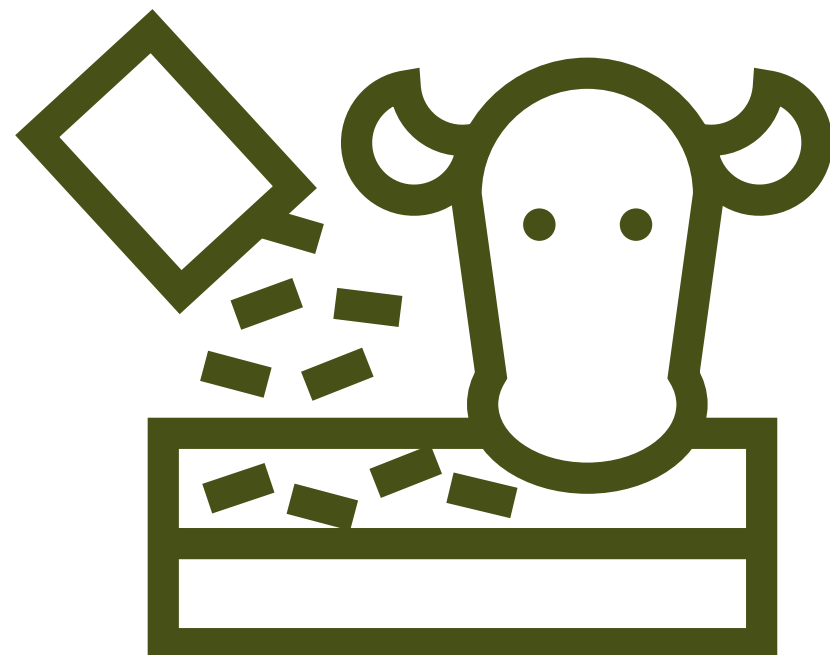
Voer

Toevoeging van voedermiddelen

Voor de volgende 6 voederproducten zijn verteringscoëfficiënten voor ruw eiwit toegevoegd:

- Ontsloten grasvezelkuil
- Vinasse suikerriet
- Vetzurendestillaat palmolie
- Mengsel van natte bijproducten
- Overige plantaardige schroten
- Overige co-producten uit de industrie

Deze voedermiddelen kunnen in de 2025-versie ook gekozen worden. Zo kan de stikstofexcretie beter worden ingeschat bij rantsoenen die deze voedermiddelen bevatten.

Stal

Meststromen bij primaire mestscheiding correct verwerken

Bepaalde staltypen werken met primaire mestscheiding. Voorbeelden hiervan zijn CowToilet, Lely Sphere en ligboxenstallen met een hellende vloer met geprofileerde rubbermatten en een centrale giergoot (HA1.25). Hierbij ontstaan andere mestsoorten dan de 'gewone' drijfmest en vaste mest. Met name de aandelen minerale stikstof en organische stikstof wijken af van de gewone drijfmest. Dit heeft gevolgen voor de ammoniakemissie. In de KringloopWijzer versie 2025 worden deze meststromen nu correct verwerkt.

Overige aanpassingen

Jaarlijkse actualisatie coëfficiënten en forfaits

Jaarlijks worden wetenschappers en de meest recente rapportages en publicaties geraadpleegd om actuele (excretie)forfaits, actuele (emissie)coëfficiënten en andere actuele standaarden in de KringloopWijzer te hanteren.

Actualiseren referentiewaarden

De KringloopWijzer hanteert voor elk melkveebedrijf een referentiegroep; een gemiddelde van een groep bedrijven waar het betreffende melkveebedrijf zich aan kan spiegelen. Om deze 35 referentiegroepen samen te stellen moeten eerst alle KringloopWijzers van 2024 geanalyseerd worden. Omdat dat werk niet gereed is voor 1 juli 2025, bevat de KringloopWijzer-versie die vanaf juli wordt gelanceerd, nog niet meteen een referentiegroep waar het bedrijf zich aan kan spiegelen. In de loop van het (na)jaar worden de referentiegroepen toegevoegd.